

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	INLEDNING	1
2	BAKGRUND	1
2.1	Bobollens nyläge	1
2.2	Idrottens ideologi och idolernas stora roll	2
2.3	Grenens osynlighet i den nationella median.....	2
3	JUNIORER OCH LAGIDROTT	3
3.1	Om tonåringarnas idrottsmotivation.....	3
3.2	Gruppfenomen och hur ett lag bildas	4
4	SYFTE, FORSKNINGSFRÅGOR OCH METODER	4
4.1	Metoder.....	5
4.2	Om deltagande observation.....	5
4.3	Etiska funderingar	5
5	ALLMÄNNA OBSERVATIONER OM LAGET	6
6	FÖRVERKLIGANDET AV ENKÄTUNDERSÖKNINGEN	6
6.1	Om materialinsamling	6
6.2	Innehållet av enkäten.....	7
6.3	Bearbetning av data och etiska krav	7
6.4	Reliabilitet och validitet	7
7	RESULTAT	8
7.1	Resultat av de öppna frågorna	8
7.1.1	<i>A. Träningsförhållanden</i>	8
7.1.2	<i>B. Spelarnas bakgrundsfaktorer</i>	9
7.1.3	<i>C. Uppfattningen av grenens image</i>	10
7.1.4	<i>D. Framtidens visioner</i>	10
7.2	Resultat av flervalsfrågorna	12
7.2.1	<i>E. Hur spelaren upplever sina prestationer spelmässigt</i>	12
7.2.2	<i>F. Hur spelaren känner sig ha lyckats och en kartläggning av motivationen</i>	12
7.2.3	<i>G. Spelaren som en medlem i laget</i>	13
8	DISKUSSION	13

1 INLEDNING

Ungdoms- och juniorverksamhet borde få mera pengar av staten. Om några år är världen i händer av den unga generationen. Därför pengar till unga. Vi är trötta på att alla vuxna idrottare får massiva summor pengar. Inte ens en hel förening får lika mycket som en vuxen idrottare.

Akseli och Juhana 11 år, Hämeenkyrön Sanomat
(Leppo 1996 s.7)

Det är viktigt att veta och ta hänsyn till vad barn och unga tycker och tänker om verksamheten som planeras och ordnas för dem. Det är även viktigt på samhällsnivån eftersom de ungas deltagande i ordnade idrottsaktiviteter spår en idrottsligt aktiv livsstil och därmed hälsa även på vuxen ålder. (Ahonen et al. 2008 s. 48, 52–53).

Tanken av att skriva arbetet om Finlands nationalspel boboll (pesäpallo, pesis) och bobollsjuniorer har mognat på bobollsplan där jag fungerat som tränare under de senaste åren i föreningen Puna-Mustat rf (PuMu) i Helsingfors. Denna studie försöker förmedla de unga lagidrottarnas röster och känslor inom laget. En annan orsak för att skriva om boboll är grenens osynliga roll i huvudstadsregionen i skuggan av större laggrenar såsom fotboll och ishockey.

2 BAKGRUND

I detta kapitel presenteras bobollens nuläge i Finland och speciellt i huvudstadsregionen. Boboll har traditionellt varit populärt på Österbotten, Kainuu och Östra Finland (Suomi uskoi urheilun 1993 s. 405).

2.1 Bobollens nyläge

Grenens popularitet har haft en sjunkande trend under senaste decennier och trots nationalspelstatusen har utövarna blivit mindre. Nationalspelets synlighet och popularitet har minskat sedan 1965 då det fanns över 100 000 licensierade spelare, 1989 fanns drygt 60 000 till dagens dryga 15 000. (Heikkinen et al 1992 s. 412)

Det som skiljer boboll från andra grenar är dess nationella begränsning. I boboll kan man inte satsa på följande olympiska spel, världsmästerskap eller Europeiska eller nordiska mästerskap. På den internationella arenan har man hittills ordnat sju världscuper med deltagande länder som Sverige, Tyskland, Schweiz och Australien. Världscuper har främst i syfte att göra reklam för grenen (http://www.pesis.fi/pesapalloliitto/international_site/world-cup)

Även på den högsta serien Superpesis har de flesta spelare ett annat arbete utanför bobollsklubben eller livnär sig med hjälp av andra inkomstkällor (Huhtala 2014 s.3). Största delen av spelarna spelar till eget nöje och även på den högsta serienivån betraktas de ofta av omvärlden såsom amatörer fast de tränar professionellt med tanke på både träningsmängden och innehållet som är på en professionell nivå (Bobollsboken 2014 s.392–393). Trots att det inte är möjligt att göra internationell karriär och få lever på att spela boboll fyller grenen kriterierna av tävlingsidrott åtminstone på de högre serienivåerna (Pesäpallokirja 2014 s. 392–393, Huhtala 2014 s. 3)

2.2 Idrottens ideologi och idolernas stora roll

Idoler fungerar som utvecklingens mål och med hjälp av dem kan ungdomar vinna sig själva (Hämäläinen 2008 s. 131–133). Framförallt vid 13–15 års ålder slutar många idrotta i ordnad form, såsom medlemmar i en idrottsförening (Mertaniemi & Miettinen 1999 s. 13).

Enligt dessa tankegångar är det viktigt för ungdomar att ha vuxna idoler. I huvudstadsregionen spelar tyvärr inget herrlag på den högsta serienivån vilket betyder att de bästa lagen och därmed de troligtvis mest effektiva rollmodeller av samma kön inte finns lätt tillgängliga för lagets pojkar.

Eftersom juniorerna i huvudstadsregionen saknar viktiga rollmodeller i närheten har bobollsledarna under de senaste åren försökt få draghjälp från resten av Finland. På sommaren 2014 spelades det två herrarnas superpesismatcher som uppvisningar för grenen i Helsingfors. Då spelade Joensuu Maila och Sotkamon Jymy sina hemmamatcher mot Jyväskylän Kiri respektive Kouvolan Pallonlyöjät som motståndare på Mejlans bobollsstadion. Sotkamo-spelarna anordnade även juniorträningar under besöket och därmed gav pojkarna viktiga tillfällen att träffa sina idoler live. (Bobollförbundets nyheter och arkiv 2014)

2.3 Grenens osynlighet i den nationella median

Boboll har under de senaste åren blivit skuggad av större grenar och tyvärr har sändningstiden i den nationella okommersiella median blivit minimal. Inte ens årets viktigaste höjdpunkt Allstars Öst-väst visas i tv:n som helhet. Som jämförelse kan konstateras att betydligt flera handbollsmatcher visas på YLEs kanaler trots att grenen bara har en tredjedel licensierade spelare jämfört med bobollens

motsvarande. Matcher på den högsta nivån Superpesis visas enbart på kommersiella kanaler och kan på efterhand ses på internet i adressen: <http://vimeo.com/superpesis>

3 JUNIORER OCH LAGIDROTT

I dagens Finland är cirka hälften av 7–18 åringar med i idrottsföreningar (Ahonen et al. 2008 s. 43). Bland 10–14 åriga pojkar är cirka hälften med i organiserad idrott men andelen sjunker till ca en tredjedel i åldersgruppen 15–18 åringar (Lehmuskallio 2007 s. 32–33). Således är den forskade gruppen i en intressant 'lugnt före stormen' -ålder.

Det har visats att organiserad idrott, i motsats till idrott på egen hand, har en koppling till muskelkondition, muskelkontroll och idrottsförmåga generellt (Nupponen 1997 s. 7–8). Å ena sidan kan dåligt organiserad idrott till och med vara till skada för den psykologiska och sociala utvecklingen hos barn och unga samt förorsaka negativa upplevelser som minskar entusiasmen att fortsätta en idrottsligt aktiv levnadsstil (Mertaniemi & Miettinen 1999 s. 13).

3.1 Om tonåringarnas idrottsmotivation

Motivation kan delas till naturlig inre motivation och yttre motivation. Den inre motivationen är en naturlig motivation som kommer fram då personen söker sitt eget intresse. Man kan inte skapa den utan den måste hittas hos var och en utövare. Den yttre motivationen är beroende av yttre belöning eller faktorer och då kan beteendet bero på yttre kontroll såsom tränarens vakande öga. Det är viktigt att ge feedback både för individen liksom för hela laget. En av varje lagtränarens viktigaste uppgifter är att söka fram den personliga motivationen hos varje spelare. (Rovio 2002, s 152)

Förutom entusiasm som kopieras av idoler är andra viktiga element ungdomarnas egna faktiska och upplevda idrottsförmåga samt möjligheter att förverkliga den. Många idrottspsykologiska studier visar att en idrottshobby hjälper barn och unga att ställa och möta sina egna mål och personliga utmaningar samt få positiva upplevelser inom idrotten. Speciellt hos pojkar går den upplevda självupplevelsen hand i hand med idrottsförmågan. (Sarlin 1995 s. 12–13)

3.2 Gruppfenomen och hur ett lag bildas

T.ex. Rovio klassificerar grupper enligt storleken i kategorier små och stora grupper. En liten grupp består av 8–10 personer medan en storgrupp består av mera än 8–10 personer. För båda typer av grupper gäller olika naturlagar. Ett bobollslag är ofta i träningsommanhang en storgrupp vilket kräver mera av tränaren. För en storgrupp gäller att den är mera impulsiv och har mera överraskande moment än vad den lilla gruppen har. Det är svårt att komma till en enhällig slutsats och gruppen är benägen för allianser inom sig. Därtill förekommer konflikter, inbördes tävling, dålig utföring av uppgiften samt missnöje. Också motivationen och deltagningsaktiviteten kan vara svaga. (Rovio et al. 2009 s. 33)

Vasarainen och Hara (2005 s. 92–93) delar gruppdynamiken i olika faser: begynnelsefasen, stormfasen, fasen av gruppharmoni och fasen av mogen verksamhet. I den mogna fasen löper kommunikationen öppet bland medlemmar och individer avstår från personlig nytta för gruppens skull.

Det som hindrar gruppdynamiken är förlorade matcher, personligheter, social lathet, tränarens omogna beteende eller yttre faktorer såsom spelarnas värvning mellan föreningar. Dynamiken främjas av rollernas klarhet och acceptans, tränarens sätt att uppföra och leda, närheten hos gruppens medlemmar samt osjälviskt offrandet för laget. (Vasarainen & Hara 2005 s. 93–94)

Å andra sidan diskussion om konflikter inom gruppen förbättrar sociala band och därmed kohesionen inom hela gruppen (Ahonen et al. 2008 s. 65). Tränarna bör veta att i varje grupp finns det en kärngrupp, ivriga aktörer och de som måste entusiasmeras (Vasarainen & Hara 2005 s. 93–94, 99).

4 SYFTE, FORSKNINGSPRÅGOR OCH METODER

Meningen med studien är att dokumentera och låta de unga spelarnas röster om sin hobby komma fram. Forskningsfrågorna är:

1. Hurdana upplevelser har juniorlagets spelare av sin gren och sitt lag?
2. Hurdana framtidsplaner har spelarna och laget?
3. Hur bra enkätens svar och resultat av deltagande observation motsvarar varandra?

4.1 Metoder

Studien är en kvalitativ fallstudie om bobollslaget D-pojkarna (12–14 åringar) som förverkligades genom metoder av en skriftlig enkät och deltagande observation. En kombination av olika metoder kallas triangulering (Fangen 2005, s.187).

Enkätens resultat speglas mot deltagande observation som har förverkligats genom att skribenten aktivt medverkat som assisterande tränare på lagets träningar och spel och andra evenemang under år 2014. Enkäten var anonym och spelarna uppmuntrades att svara enligt sina känslor och åsikter. Samtidigt uppmuntrades spelarna att ge all slags feedback på tränare, föreningen och föreningsledningen.

4.2 Om deltagande observation

Hirsjärvi delar de olika typerna av observerande i systematisk och deltagande observation. I fallet av deltagande observation sker observationen fritt och observatören deltar i gruppens verksamhet (Hirsjärvi et al. 1997 s.211). Fangen skriver dock att 'going native' betyder inte att man behöver vara en olympisk idrottare för att kunna observera deras träning utan viktigare är att man på ett naturligt sätt blir en del av gruppens existens (Fangen 2005 s. 30–31).

4.3 Etiska funderingar

Det är viktigt att observatören funderar över etiska aspekter gällande forskningsmetoderna och presentationen av resultat. Även om forskarens roll alltid kommer att vara subjektiv i viss mån kan man kompensera detta genom att betrakta saken ur andra perspektiv eller via andra ögon, till exempel via ögonen av andra tränare eller ungdomarnas föräldrar. Det är viktigt att forskaren analyserar sin egen inflytande på forskningen eftersom hon/han är ett slags mätinstrument. (Carlsson 1991 s.35,48, 103)

Trots att jag för några av pojkar är deras före detta tränare anser jag ändå att jag fått viss distans eftersom då slutarbetet påbörjades hade det gått ett år sedan jag tränade dem. På svarsenkätspappren frågades inga namn och vid alla skeden av behandling av primärdata behandlades svarspappren som anonym massa. Eftersom målgruppen består av underåriga har man bett om föräldrarnas samtycke. Vid fyllning av enkäten berättades spelarna att det är fullständigt frivilligt att svara och att det inte

pliktar till någonting. Att låta bli att svara förorsakar inte heller några konsekvenser. (Hirsjärvi et al. 1997 s. 27–28)

5 ALLMÄNNA OBSERVATIONER OM LAGET

Överlag verkade det vara en bra grupp känsla inom laget där huvudtränaren håller tråd i händerna och sätter klara gränser för pojkarna. Detta är viktigt för ungar i puberteten trots att några ungdomar verkar ha tyckt att det var jobbigt men å andra sidan kan det ha varit en lättnad. Det är bra att ens någon sätter några gränser (Karvinen et al. 1991 s. 164).

Inom gruppen förekommer det solidaritet men även tävling om spelplatser. Spelarna lutar på varandra och umgås även utanför planen. Under det senaste året har det kommit med pojkar från ett lag i Vanda och det har tagit sin tid att växa ihop som en grupp. Vissa familjer har inte varit villiga att köpa ny utrustning trots att till exempel hjälmens färg är annorlunda än hos resten av laget. Allmänt har man inom lagidrott förstått vikten av likadana lagtextiler som en del av skapandet och upprätthållandet av lagandan (t.ex. Rovio et al. 2009 s. 226).

I början tränade vandaborna i sin del och helsingforsbor i sin del av salen men under tidens gång har tränarna försökt blanda dessa två grupper genom att utföra övningar parvis eller i mindre grupper. Trots dessa artificiella försök att blanda folk höll grupperna ganska länge isär och att för binda ihop två träningskulturer har varit tagit ca ett år. Dessutom bidrog en ny, mera fysisk träningsstil och -kultur till att flera vandabor tyvärr slutade. (forskarens anteckningar vårvintern 2014)

Även föräldrarnas roll har varit av stor vikt på många sätt och i detta fall har skjutsringarna varit mycket viktiga för att laget överhuvudtaget har kunnat fungera.

6 FÖRVERKLIGANDET AV ENKÄTUNDERSÖKNINGEN

6.1 Om materialinsamling

Frågematerialet insamlades under sommaren 2014 på lagets olika evenemang, oftast före träningar då spelarna inte var så trötta. Formulären bestod av fyra A4 sidor, av vilka två första var korta allmänna öppna frågor. De två sista sidorna var flervalsfrågor på Likerts 5 gradig skala där 1=helt av annan åsikt och 5= helt av samma åsikt (Hirsjärvi et al 1999, s. 193–196). Vid insamlingen av

materialet kunde det observeras att laget redan ansåg sig vara en ganska sammansvetsad grupp som ville ta stöd av varandra och fylla i frågorna tillsammans (dagboksanteckningarna).

6.2 Innehållet av enkäten

Den tvådelade enkäten bestod av

1. Korta allmänna frågor: Delarna A, B, C,D
2. Flervalsfrågor: Delarna E, F, G

De allmänna frågorna klassificerades enligt följande:

- A. Träningsförhållanden
- B. Spelarens bakgrundsfaktorer
- C. Uppfattningen av grenens image
- D. Framtida visioner

Flervalsfrågorna klassificerades enligt följande:

- E. Hur spelaren upplever sina prestationer spelmässigt
- F. Hur spelaren känner sig ha lyckats och en kartläggning av motivationen
- G. Spelaren som medlem i laget

6.3 Bearbetning av data och etiska krav

Sammanlagt returnerades 22 enkäter av vilka två hade en ofylld sida d.v.s. $(22 \times 4) - 2 = 86$ sidor av rådata. Bara en spelare vägrade att svara, till vilket han naturligtvis hade full rätt. De ifyllda enkäterna numrerades och bläddrades igenom, sedan grovsorterades enligt ålder och hemstad. Meningen med studien var att förmedla spelarnas känslor åt föreningens ledare och därför har spelarnas kommentarer citerats flitigt särskilt i originaltexten. Tanken var att anonymiteten garanteras så att läsaren har svårt att länka ett svar till en viss spelare, förutom om läsaren är spelaren själv. Önskan med anonymiteten var också att få fram alla slags äkta kommentarer inklusive svår kritik.

6.4 Reliabilitet och validitet

Carlsson (1991 s. 87) påpekar att man brukar definiera validitet med hur bra mätinstrumentet mäter det som ska mätas. I kvalitativa studier är forskaren själv ett mätinstrument varför jag har försökt

granska min egen roll i processen samt att lagets stämningar har granskats från många olika synvinklar. Reliabilitet har jag försökt förbättra genom triangulering och genom att resultaten av de två metoderna kollades mot varandra.

Enkäten formulerades tillsammans med lagledaren och testades med en pojke i spelarnas ålder och han tyckte att enkäten var förståelig. Även miljön påverkar forskningsresultatens reliabilitet. Miljön var som äktast precis på bobollsplanet och under normala träningsförhållanden så att man inte behövde bekymra sig för att otypiska förhållanden kanske skulle ha förorsakat avvikande resultat. (Carlsson 1991 s. 43)

En del av enkätsfrågorna fanns på avsikt dubbelt för att kolla om svararen faktiskt var av en viss åsikt eller om frågorna var fyllda automatiskt eller utan eftertanke. Varningsklockor skulle också ha ringt om någon spelare hade hela tiden automatiskt valt till exempel ett visst nummer såsom trean i mitten av Likert-skalan. Eftersom den forskade gruppen är så pass liten kan resultat inte anses gälla allmängiltigt utan de begränsas representera bara denna grupps åsikter under spelterminen 2014. (Hirsjärvi et al. 1997 s. 181)

7 RESULTAT

I det följande sammanfattas enkäternas resultat i ordning öppna frågor och sedan flervalfrågor.

7.1 Resultat av de öppna frågorna

Den första delen, det vill säga de öppna frågorna, klassificerades enligt följande:

- A. Träningsförhållanden
- B. Spelarnas bakgrundsfaktorer
- C. Uppfattningen av grenens image

7.1.1 A. Träningsförhållanden

Först frågades om motivation och **varför spelarna tycker att boboll är roligt**.

Allmänt tyckte pojkarna om grenen: *det bara är så roligt och att man får kompisar och möjlighet att idrotta med ett mångsidigt spel. Vissa var med för att kunna vinna medan andra ville få en bra*

kondition eller *något att göra*. Träningsbakgrunden varierade också väldigt mycket: De flesta hade tränat ett par år men några hade varit med redan i fem år medan två spelare bara månader.

De flesta, men inte alla, hade spelat i skolan. Bara en av 22 spelarna hade spelat ute på gården, vilket är en generell förändring jämfört med tidigare årtionden. Å andra sidan finns det särskilt i Helsingfors inte lika mycket lämpligt stora gårdar än i resten av landet.

De flesta kom till träningar med allmän transport eller skjutsades av sina föräldrar. Träningsmängder ansågs generellt som lämpliga men det önskades flera spel. 13 spelare, det vill säga lite över hälften, av de frågade hade boboll som sin ända hobby. Bobollen ansågs *vara en relativt billig hobby* medan vissa upplevde det *svårt att hitta grenspecifik utrustning* även i idrottsbutikerna.

Att kombinera andra hobbyer med boboll ansågs inte vara ett problem utan i många fall hittade spelarna fördelar. Till exempel en tennisspelare nämnde *hand-öga koordinationen* och en ishockeymålvakt tyckte att han presterade *bättre mellan målstolpar efter att han tränat boboll*. Det fanns flera musiker i laget men spelarna hade inte märkt några fördelar till vilkendera riktningen. Även några bollsportutövare hade inte upplevt att de olika grenarna hade gett nytta till varandra även om av överföring av motoriska färdigheter är väl dokumenterat i idrottslitteraturen (t.ex. Kalaja 2012, s. 14–15).

Då pojkarna frågades att värdera sig som spelare på skalan 1–5 i grenspecifikt kunnande, fysisk kondition och taktiskt kunnande var de genomsnittliga resultaten runt tre i alla tre kategorier. Många förklarade sitt svar ytterligare i ordform såsom *ok*, *ganska normal* eller motiverade sin nivå på något annat sätt. Ingen gav sig en etta eller mindre.

7.1.2 B. Spelarnas bakgrundsfaktorer

Till frågan **följer du andras matcher?** varierade svaren. Drygt hälften av spelarna går regelbundet på de vuxnas matcher. Fyra tittar regelbundet på andra än sina egna juniormatcher. Sex stycken hade tillgång till en kommersiell kanal som visar boboll. Fyra tittar matcher på nätet.

Då spelarna frågades om deras föräldrar eller nära familjemedlemmar är involverade i boboll, kom det fram att bara sex spelare inte hade någon släkting med i grenen. Till frågan från vilka andra lag känner du spelare var det vanligaste svaret *från inget lag* (8). Bara en kände spelare utanför Nyland.

Har du förebilder?

En av de intressantaste uppfinningar i studien var att spelarna hade nästan inga vuxna idoler. Sju hade lämnat frågan tom eller svarat *har inga*. *Sotkamon Jymy* nämndes 5 gånger och *Hyvinkään Tahko* en gång. Sotkamospelaren *Toni Kohonen* var det ända namn som nämndes en gång. Resten nominerade *det egna lagets spelare* som sina idoler (6).

7.1.3 C. Uppfattningen av grenens image

Hurdana uppfattningar har dina kompisar om boboll?

Till den här frågan kom det flest positiva svar (9): *roligt, goda, trevliga, ok, bäst, positiv uppfattning*. Några svar var mer pessimistiska: *svårt* eller att *de tycker att det är en konstig gren*.

Har man marknadsfört boboll i skolan?

Drygt hälften (13) svarade ja, en lämnade frågan utan svar och andra tio sade nej.

Hurdan ställning har boboll i Helsingfors?

Ca en tredjedel (7) sade *dålig, ganska dålig, landbornas gren*, två svarade *vet ej* och tre tomma svar talar sitt eget språk. Sammanlagt fanns det sex stycken positiva kommentarer.

Hurdana människor är bobollsspelare?

Sin egen typ av människa värderare spelarna betydligt högre (14 positiva nämningar). De skildrades med följande adjektiv: *Vettiga, goda, bästa, de är roliga* och *de hjälper nybörjare, trevliga människor, lugna, vänliga* och *trevliga, fina, normala, 'basic'*. Återigen förekom 4 svar med *jag vet int* och lika många lämnade tomt. *De orkar ganska mycket* var en av de originellaste kommentarerna.

7.1.4 D. Framtidens visioner

Vad vill du lära dig under det kommande året?

Mest nämndes det olika typer av *slagtekniker* och *grenspecifika kunskaper och färdigheter* (7 för vardera). Ett populärt svar var *allt*.

De populäraste träningsformerna?

Mest gillade pojkarna *att slå bollen*. *Mångsidiga träningar* önskades liksom *utomhusträningar i motsats till inomhusträningar* i skolsalar. Vissa spelare ses sällan under vintersäsongen då vi tränar i skolornas gymnastiksalar, men de är väl med på sommaren. (dagboksanteckningarna)

De minst populära träningsformerna?

Mest svarades det *jag vet inte* (9) vilket väl kan tolkas att allt går och dessa pojkar välkomnar all typ av träning. *Löpträningar* (5) nämndes i ofta blanketterna, liksom *konditionsträningar* (4). *Vinterträningar* (2), *ensidiga* (1) och *dåliga* (1) träningar var inte heller önskade.

Vilka slags träningar önskar du mera/mindre av?

I riktning av tidigare svaren upprepades *slagträningar* även här, *spelträningar* och *taktikträningar* kunde det också vara mera av. Det önskades även *mindre seriösa träningar*. Två *visste inte vad de ville* och två lämnade tomt. Mindre fick 10 tomma svar vilket väl betyder att svararna är nöjda med vilka som helst träningar.

Att fortsätta med grenen

Till sist frågades om spelarnas framtidsplaner gällande boboll och hurdana meddelanden de vill skicka till bobollföreningens ledare.

Hur trivs du i laget?

Så gott som alla trivdes med i laget. Som de främsta orsakerna nämndes *laganda* (6) och *kompisarna*. Den tredje populäraste orsaken var att de är *förtjusta i spelet*.

Är du med inom 3/ 5/10 år?

Även lojaliteten mot grenen är på god nivå. Minst 18 vill fortsätta inom grenen åtminstone 3 år. Svaren fördelades enligt följande: 3 år (8), 5 år (6) och 10 år (4). En trodde att han inte är med inom 10 år.

I vilka roller?

De 20 som vill fortsätta med grenen ser sig i följande roller i framtiden: *spelare* (19), *domare* (7), *tränare* (2) och *ansvarig för resultattavlan* (1).

Vilka förväntningar har du av föreningen?

Tio personer förväntade sig av *framgång, utveckling* eller *god nivå av boboll*. En vill ha *spel på den högsta möjliga serienivån*, men specificerade inte om det gäller föreningens representationslag eller honom själv. Det önskades även *flera juniorlag*. En spelare med flera hobbyer önskade att han inte skulle behöva sluta efter den pågående säsongen på grund av en annan hobby. Fem lät bli att använda tillfället att ge feedback eller inte visste vad de skulle säga.

7.2 Resultat av flervalfrågorna

Flervalfrågorna klassificerades enligt följande:

E. Hur spelaren upplever sina prestationer spelmässigt

F. Hur spelaren känner sig ha lyckats och en kartläggning av motivationen

G. Spelaren som en medlem i laget

7.2.1 E. Hur spelaren upplever sina prestationer spelmässigt

I denna del kartlades spelarnas personliga förhållning gentemot träning såsom förberedning inför träningar och matcher och bearbetning därefter. Frågorna berörde också teman såsom att ta hand om sin egen utrustning, mängden sömn och dylika frågor om levnadsstilen.

Av svaren framkom det att juniorlagets medlemmar mår relativt bra och har ork i vardagen såsom i sin hobby. Brist på tid upplevde sex spelare av vilka en ville specificera att det finns knappt tid över för andra hobbyer *eftersom boboll tar nästan all min fritid*. De allmänna rekommendationerna av 1-2 timmar daglig fysisk aktivitet för 8-18 åringar (Ahonen et al. 2008, s.18, 22) överskrider rejält under spelsäsongens aktivaste månader så det kan hända att det förekommer tidvis överbelastning för dem som är ovana.

7.2.2 F. Hur spelaren känner sig ha lyckats och en kartläggning av motivationen

I den andra delen kartlades känslor av att ha lyckats och de olika skälen av motivation. Dessa varierade från tävlingsanda och att ha gjort sitt bästa och lite till. Liksom i observationer på fältet förekom det hos vissa spelare tvivel om roller och hur de klarar sig för att vara med i laget. Å andra sidan framkom det av enkäten att en hel del av lagets juniorer siktar på att spela på en så hög nivå som möjligt, trots de ringa möjligheterna att göra karriär inom sporten, åtminstone nuförtiden.

7.2.3 G. Spelaren som en medlem i laget

I den sista delen försökte man få fram tankar kring lagandan och gemenskapen. Det ansågs som en god sak att ingen mobbning tolereras. Däremot förekommer det vänliga vitsar och testandet av lagkompisarnas och tränarnas humör på svarsblanketterna precis såsom i lagets normala vardag.

8 DISKUSSION

I detta kapitel granskas de använda metoderna och resultat kritiskt. I metoddiskussion beskrivs metodernas styrkor och svagheter och framför allt hur de fungerade i praktiken.

Om att samla blanketter kan konstateras att pojkarna hade fyllt i dem med omsorg även tröttheten eller brådskan märktes i vissa fall. Finländskt väder är emellanåt inte det optimala för att fylla i flersidig pappersenkät utomhus men för respondenter var det tidsmässigt effektivast och dessutom var omgivningen för studien naturligtast vid sidan av bobollsplanet.

Deltagande observation skulle troligtvis ha varit ännu mer djupgående om forskaren hade varit av samma kön som de observerade personerna. Detta motiveras med att i idrottssammanhang är omklädningsrummet ofta det ställe där man kommer närmast den riktiga stämningen av ett lag (Redelius 2002 s. 90, 185–188, Rovio 2002).

Sociala stämningar kunde bäst ha observerats i en sal eller på ett område som är överskådligt och inte alltför stort. Till exempel på ett stort bobollsplan är det omöjligt att från hemboet höra vad de sista outfielders talar om och hur spelarna långt borta kommunicerar sinsemellan.

Vad gäller resultatdiskussion så den främsta aspekten som kom fram var att det finns en enorm brist på vuxna manliga rollmodeller. Det syns mycket klart att kompisarnas stora roll försöker täcka denna brist. Troligtvis är situationen med idoler mindre seriös på andra håll i Finland.

Spelarna gillar sin gren, är lojala och vill fortsätta med den. De uttryckte oro över framtidens juniorlag. Åtminstone huvudstadsregionens föreningar måste göra sitt yttersta för att det skulle vara så lätt som möjligt att komma med i ett lag, även om det skulle finnas betydliga skillnader i skicklighetsnivåerna.

Trots att spelarna i laget huvudsakligen var tävlingsorienterade, uttrycktes det också intresse för ett mindre seriöst spelande. Att lyfta tävling före allt annat kan skapa stress och ängslighet hos vissa utövare, särskilt om barnet upplever att det finns för stora förväntningar som han/hon inte ännu är redo att uppfylla (Ahonen et al. 2008 s. 79).

Att inte alla hade spelat i skolan är överraskande eftersom boboll har hört till skolornas undervisningsprogram under årtionden. Detta betyder ytterligare utmaningar för föreningar som måste ta en aktivare roll. Det behövs flera besök till skolor under vilka man introducerar grenen inte bara för eleverna utan även för lärarna. Finlands bobollsförbund har för detta ändamål publicerat gratis material för lärarna på adressen: <http://105onnistumista.net>